

Buiten

Ledenblad van Landelijke Gilden

januari 2023 | jaargang 51 | nummer 1

Landelijke
Gilden

Jens en Yves Lampaert, boerenzonen • Wonen en energie
Wandelen in Werchter • Insecten in je tuin

Over inhoud en verpakking

Dit is mijn eerste Nieuwjaar als jullie voorzitter en de eerste gelegenheid om ieder van jullie een warm, vreugdevol en actief nieuw jaar toe te wensen. Misschien zijn we het al een beetje vergeten, maar vorig jaar moesten we het nieuwe jaar nog aanvatten met meerdere corona-maatregelen. Het was een jaar waarin een nieuwe oorlog ontstond, met een diepe energiecrisis. Dit zijn jaren van snelle veranderingen. Sommige moeten we kritisch bekijken, andere moeten we omarmen. Ik wens ieder van ons de kracht om in deze woelige tijden het roer in handen te houden.

Ook Landelijke Gilden zelf heeft de voorbije vijftig jaar veel verandering meegemaakt. En wat voor de beweging geldt, is nog meer waar voor haar communicatie. Snelheid en vluchtigheid zijn in de media vandaag de ordewoorden. Niet altijd terecht, trouwens. Acteur Anthony Hopkins heeft daar een prachtige uitspraak over gedaan: "We leven in een verpakkingcultuur die minachting heeft voor inhoud."

Landelijke Gilden is altijd voor inhoud gegaan. We zijn een beweging die rond waarden draait: aandacht en zorg voor de mensen en de omgeving waarin we leven en werken; geloof in de eigen groei en die van anderen; samen werken aan een beter bestaan voor onszelf en de anderen. En dat in de context van dorp, buurt, het platteland en alles wat er leeft en groeit, en met een warm hart voor onze land- en tuinbouw, die we #boerenbroodnodig hebben.

Onze verpakking wil de inhoud versterken. Maar dat betekent ook weer niet dat ze niet moet meegaan met de tijd. We worden nu eenmaal overstelpt met beeld, informatie, tweets, posts en oneliners. In zo'n omgeving zoeken naar een verpakking die je aandacht vasthoudt, maar niet vervalt in lege glitter, is niet zo eenvoudig. Maar het resultaat ligt hier voor je.

De redactie van *Buiten* heeft mij verteld dat de vernieuwing een zoektocht was naar een krachtige taal die ook gebruikmaakt van wat je vandaag lezend, klikkend en scrollend tegenkomt, maar in elk nummer onze waarden en inzichten blijft meegeven. Vorm en inhoud willen samen de slagkracht en de unieke inbreng van de Landelijke Gilden aan je voorstellen.

Neem rustig je tijd om er even aan te wennen. En roept het reacties op: bedenkingen, suggesties, misschien zelfs de zin om zelf een steentje bij te dragen? Laat het dan zeker weten!

Lode Ceysens

voorzitter Landelijke Gilden

“
Dit zijn jaren van snelle veranderingen. Sommige moeten we kritisch bekijken, andere moeten we omarmen.”

Landelijke
Gilden

Inhoud januari 2023

8 Meten is weten: een warmtescan leert je waar je moet isoleren.

10 Smaak is alles: onze chef ging aan de slag met witloof.

19 Wandelen door Werchter, een dorp dat veel meer is dan een festivalweide.

30 De internationale avond van Schiplaken draaide rond Portugal.

- 4 Prikbord
- 6 Een dorp is een landschap: Belsele
- 8 Advies rond wonen en energie
- 10 Smaak is alles: Witloof
- 12 Ander klimaat? Andere bomen!
- 14 Ontmoetingsplekken in het dorp
- 19 Stapje door het dorp: Werchter
- 22 Jens en Yves Lampaert, boerenzonen
- 24 Insecten in je tuin
- 28 Ottopia, een toekomstplan voor Ottenburg
- 30 Buitenspiegel: Schiplaken werd Portugees
- 32 Achterkant

In dit nummer

Klimaatverandering is een rode draad in deze vernieuwde Buiten. Maar - daarvoor zijn we een landelijke vereniging - ook ontmoeting, inzet voor het dorp en samen vieren zijn terugkerende thema's.

(Cover: de Portugese avond van Schiplaken, foto Jan Crab)

Nationale Streekzoektocht

Peer: pittig van nature

Van begin juni tot midden september trekt de Nationale Streekzoektocht van Landelijke Gilden naar het Limburgse Peer. Het wordt een verrassende ontdekkingstocht langs wuivende korenvelden, eindeloze akkers, sprankelende beekvalleien, ruiters die hun paard zadelen en een maïsdoolhof

dat zijn geheime stapje na stapje prijsgeeft. Peer ontdekken is letterlijk een torenhoge uitdaging. Na een klim van ruim 60 meter en 202 trappen in de Peerse kerktoren, ontdek je het verhaal van de 'Reus der Kempen'. Boven geniet je van een adembenemend uitzicht. Als je goed kijkt, zie je skiërs naar beneden zoeven en zwemmers duiken in subtropisch water. In het centrum nippen levensgenieters van drank en spijs, ontdekken snuisteraars de leuke winkeltjes en doorgronden cultuurliefhebbers de plekken waar Pieter Bruegel zijn jeugd beleefde. Ja, Peer is pittig van nature. Kom het allemaal ontdekken tijdens onze fietszoektocht van 43 km.

Meer informatie:
vanaf begin juni op de website
streekzoektocht.be en in **Buitentips**,
de zomerse bijlage bij jouw ledenblad
Buiten van 1 juni.

Wedstrijd

Win een overnachting

Op pagina 19 vind je een leuke wandeling in het Vlaams-Brabantse Werchter. Zoek tijdens het wandelen het antwoord op de vraag hieronder. Wie weet, win jij dan een gratis overnachting voor twee personen in B&B De Hanewijkhoeve, gelegen aan de rand van het dorpscentrum.

Vraag: Aan de Soldatenbrug staat een bord met een kaart van de trajecten van een fietsnetwerk. Welke titel staat er bovenaan op die kaart?

Wedstrijd: Neem deel aan de wedstrijd via landelijkegilden.be/overnachting of stuur een kaartje met jouw gegevens en het antwoord naar Landelijke Gilden, Diestsevest 40, 3000 Leuven.

Winnaars

Wedstrijden

vorig nummer

Overnachting in B&B Heerlijkerwijs, gelegen in Terhagen, een deelgemeente van Rumst:
Stefaan Geerts (*Sint-Pieters-Leeuw*)

Wedstrijd

Win een boek

Mulchen in de natuurlijke moestuin

Dit is het vierde boek in een reeks over natuurlijk tuinieren. Mulchen boezemt veel mensen angst in, terwijl de bodem van je tuin bedekken toch een grote impact heeft op zijn kwaliteit van die bodem en de uitstraling van je tuin. Met dit boek wil Frank Anrijs de drempel verlagen en ook jou ertoe overhalen om met organisch materiaal de bodem van je tuin te bedekken.

Frank Anrijs, Yggdrasil, 207 p., € 24,95, verkrijgbaar in de boekhandel en online

*Wil je een van de vijf boeken 'Mulchen in de natuurlijke moestuin' winnen die we mogen wegschenken, of een set van vier met daarin ook de drie andere boeken 'Zeven stappen naar een natuurlijke moestuin', 'Combineren in de natuurlijke moestuin' en 'Permacultuurprincipes in de natuurlijke moestuin'? Surf dan **vóór 15 februari** naar landelijkegilden.be/mulchen, of stuur voor 15 februari een kaartje met jouw gegevens en de tekst 'mulchen' naar Landelijke Gilden, Diestsevest 40, 3000 Leuven.*

Bakken als de beste!

Notenbrood, rabarbervlaai, katentongen of Zwitserse brioche? Het zijn maar een paar van de vele recepten in het bakboek van meesterbakker Noël Cuppens. In zijn boek *Recepten van de warme bakker* deelt hij graag 34 jaar bakervaring en zijn succesvolste recepten

met jullie. Alleen al de prachtige foto's in het boek doen waterstanden en dan ruikt het huis nog niets eens naar die versgebakken broodjes! Haal jouw exemplaar in huis via noelcuppens.com en ... bakken maar!

*Wil je een van de vijf boeken winnen die we mogen wegschenken? Surf **vóór 15 februari** naar landelijkegilden.be/bakboek of stuur voor 15 februari een kaartje met jouw gegevens en de tekst 'bakboek' naar Landelijke Gilden, Diestsevest 40, 3000 Leuven.*

Moestuinbabbel

Zadenbeurs 't Grom

Bezoek de beurs en breng iets mee wat voor jou belangrijk is in de moestuin. Gereedschap, een oude foto, een moestuinboekje, een teeltplan, zaden ... iets van jou of van je (groot)ouders. Vertel ons waarom en hoe jij tuiniert, wat jij samen met ons wilt bewaren en delen voor toekomstige generaties. We luisteren naar je verhalen, scannen je foto of fotograferen je object. Je neemt alles meteen terug mee naar huis. We bedanken je graag met een drankje. En wie weet komt wat jij ons vertelt en toont, wel in de (online) expo.

Wanneer? Zondag 19 februari, van 10–17 uur

Waar? Veilingzaal van het Groentemuseum, Midzelen 25 in Sint-Katelijne-Waver

Meer info en tickets? tgrom.be/event-details/8e-zadenbeurs

Op bedevaart of pelgrimstocht in 2023?

Kom en zie!

Een bedevaart of pelgrimstocht van de Landelijke Beweging is uit je kot komen, je dagelijkse bezigheden achter je laten, mensen ontmoeten, met hen een tijdje in groep op weg zijn, met nieuwe indrukken en ervaringen thuiskomen, je ogen openen voor dingen die je normaal niet ziet, andere dingen doen dan je gewoon bent en wanneer je thuiskomt met andere ogen kijken naar je omgeving, je huis en de mensen met wie je samenleeft en samenwerkt. Of je nu meegaat naar Lourdes, Fatima of Santiago de Compostella, onze begeleiders staan er sinds veel jaren voor garant dat het een onvergetelijke tijd wordt. Wij gaan mee! Jij ook?

Je kan de nieuwe brochure raadplegen via landelijkegilden.be/bedevaart of ze eenvoudig vragen via bedevaarten@omniatravel.be of 016 24 38 16.

T Peter Vandeweerd
F MetteS fotografie

Belsele is een Oost-Vlaamse gemeente met meer dan duizend jaar oude wortels. Een rustige, groene woonplek, deelgemeente van Sint-Niklaas met zo'n 10.000 inwoners. De dorpspomp was zoals in de meeste dorpen voor de komst van waterleidingen de belangrijkste waterbron, maar ook een ontmoetingsplek voor de bewoners. Deze pomp dateert uit 1858 en pompte grondwater op uit een liefst 15 meter diepe gemetselde put. In 2009 werd de pomp verfraaid met 'De wassende vrouwen', een beeldengroep van Dora De Koninck. Dat is een verwijzing naar nog een andere functie van de dorpspomp: die van gemeenschappelijke wasplaats – en bron van dorpsnieuwties.

Belssele

Warmteverlies kan je meten

Op een frisse novembervoormiddag heb ik afgesproken met Jef Broeckx. Hij is vrijwilliger bij Stekr, waarvoor hij tijdens de wintermaanden thermoscans maakt van huizen, om te kijken waar ze het meeste warmte verliezen. Dat is een nobele missie in deze tijden van hoge energieprijzen en klimaatopwarming. Vandaag is mijn huis aan de beurt. Spannend! T Nathan Rijnders F Geert Mertens

Dag Jef, wat kom je vandaag precies doen?

“Met een speciale infraroodcamera gaan we rond het huis om thermografische foto’s te maken. Met een volledig beeld van het dak, de gevels en de ramen kan je zien waar je huis het meeste warmte verliest. Soms moet ik inzoomen, voor een koudebrug bijvoorbeeld, want ook die kan je zien met deze camera. Daarnaast overloop ik steeds met de bewoner een vragenlijst, voor een beter beeld van de isolatie in het huis, om te vernemen welke maatregelen er al genomen werden enzovoort. Achteraf maak ik hierover een rapport, dat met medewerkers van Stekr samen bekeken wordt op een terugkommoment. Dan wordt een prioriteitenlijst opgesteld met wat je het best eerst doet om je huis energiezuiniger te maken.”

Ik heb mijn scan al een tijd geleden aangevraagd. Er is blijkbaar veel vraag naar?

“Dat klopt en met de huidige energieprijzen is de interesse alleen maar gegroeid. Het grote probleem is dat zo’n scan niet altijd afgenomen kan worden. Het moet buiten bijvoorbeeld minder dan 10 °C zijn en het huis moet goed verwarmd worden om de warmteverliezen te kunnen zien. Daarnaast mag de zon niet schijnen, want zonneschijn op een muur geeft natuurlijk een vertekend beeld. Om in te spelen op de grotere vraag, werken we wijkgericht. Per jaar proberen we een bepaalde wijk te doen en clusteren we de bezoeken. Vorige winter heb ik zo’n dertig warmtescans kunnen doen. Een ander probleem is dat Stekr werkt met vrijwilligers, zoals ikzelf, en dat mogen er

De scan alleen al zet de bewoners aan het denken.

Jef Broeckx, vrijwilliger bij Stekr

gerust wat meer zijn voor de vele aanvragen. Mag ik wat reclame maken? De mensen van Stekr ondersteunen ons goed en het is een heel zinvol werk.”

Vanwaar komt jouw engagement om dit te doen?

“Heel gewoon, ik zag in ons gemeenteblad een oproep naar vrijwilligers en ik heb me aangemeld. Ik ben gepensioneerd en heb allerlei hobby's – ik help bijvoorbeeld nog mee bij Jeugdzorg Emmaüs, waar ik vroeger werkte – maar ik wou graag nog iets doen dat maatschappelijk relevant is. Ik ben echt bekommerd om het milieu en het klimaat, dus heb ik mijn huis al geïsoleerd en we hebben zonnepanelen. Door deze scans uit te voeren, doe ik nog wat extra, doordat mensen een goed zicht krijgen op de kwaliteit van de isolatie van hun woning en dat prikkelt hen om zelf ook aan de slag te gaan. Dat is nodig, want als we de energienormen willen halen tegen 2050, moet er nog veel geïsoleerd worden.”

En merk je resultaat?

“Ik maak alleen de scans. Daarna ligt de bal weer bij de bewoner, die achteraf advies kan krijgen op een terugkommoment bij Stekr. Ik laat alleen zien waar er warmteverliezen zijn. Interpretieren doe ik niet en ik geef evenmin advies over wat ze zouden kunnen doen. Dat laat ik aan specialisten over. Aan de werken die je zou kunnen laten uitvoeren, hangt meestal wel een prijskaartje en ik zou niet graag een foute conclusie trekken. Maar die scan alleen al zet de bewoners vaak wel aan het denken. Dat zie je soms

bij een koppelwoning, wanneer de ene buur al geïsoleerd heeft en de andere niet. Wanneer de scan dan echt een groot verschil toont, zorgt dat voor extra motivatie.”

Scannen jullie alle soorten van huizen?

“Nee, we scannen alleen niet-geïsoleerde woningen, geen nieuwe of al grondig geïsoleerde huizen. Het is bijvoorbeeld ook niet de bedoeling dat wij achteraf controle komen doen of de aannemer je dak wel goed geïsoleerd heeft. Die scan is alleen informatief en vooral sensibiliserend bedoeld.”

En Jef, kan je voor mij een tipje van de sluier oplichten, nu we rond zijn in mijn woning?

“Wel, de muren en de ramen, daar zie ik weinig warmteverlies. Het dak daarentegen ...”

Werk aan de winkel dus, bedankt Jef!

Wat is Stekr?

Stekr is het energieloket van de intercommunale Igemo, die actief is in de regio Rivierenland, met Mechelen en enkele omliggende gemeentes langs de Rupel en de Nete. Bij Stekr kan je terecht met al je vragen over energie, zoals hoe te isoleren, besparingstips, hulp bij subsidieaanvragen en dus ook voor een thermoscan. Stekr wordt deels gesubsidieerd door Stronghouse, een fonds van de Europese Unie. **Benieuwd?** Surf dan naar stekr.be en neem gerust een kijkje.

Ook interesse voor een thermoscan bij jou thuis?

Vraag dan bij je gemeente na of dit ook bij jou kan en of het iets kost, want zo'n scan wordt niet overal (gratis) aangeboden.

Jef Broeckx

- 69 jaar
- woont in Duffel
- werkte bij Jeugdzorg Emmaüs, maar is met pensioen
- vrijwilliger bij energieloket Stekr

De forcerie van witloof is een verticale teelt.

Fluwelen lekkernij

Witloof

De bladeren van een witloofkrop zijn wit, met een zachtgele rand die onder invloed van licht en temperatuur heel snel groen verkleurt. Teler Lieven Oost legt uit dat elke tik tijdens de oogst, de verpakking of het transport voldoende is om het witloof te verkleuren. Dat is dus zeker een aandachtspunt voor telers. Tijdens de teelt zijn licht en warmte cruciaal. De kropen worden op de geoogste wortels 'geforceerd' in het donker, bij een temperatuur tussen 15 °C en 19 °C. Wortels in magere gronden worden vroeg geoogst en voorgetrokken bij een lagere temperatuur. Wortels van de late teelt laat Lieven kropen bij een hogere temperatuur. Omdat hij de witloofwortels zelf teelt, kan hij het productieproces sturen naar de gewenste kwaliteit: "Hoe dikker de wortel, hoe dikker de krop. Ik weet hoeveel zaai zaad moet kiemen op het veld. Witloof wordt gezaaid op 1,5 cm diepte en heeft dán regen nodig." Is de lengte van de binnenspit tussen 50 en 60% van de krop, dan heeft de krop de perfecte kwaliteit en een zachte bitterheid.

"Witloof wordt twee keer geteeld", vertelt Lieven Oost, witloofproducent in Zwevezele. "In het voorjaar telen we de witloofwortelen. Die worden geoogst en – na een koele periode in het donker – geforceerd. Dan krijg je de kropen die we gebruiken in de keuken." Op de keukentafel staat een bak met witloof, verpakt in blauwe folie en blauw papier. Kok Thomas Criel vertelt meteen: "Zo moet witloof zijn: fris en donzig, bijna fluwelig." Een betere start voor een kooknamiddag met witloof kan ik me niet voorstellen. T Marleen Van der Velden F Davy Coghe

Zo moet witloof zijn!

Deze tarte tatin met witloof van eigen bodem is uitgewerkt door Thomas Criel, een gepassioneerde kok voor feestjes thuis, kooklessen aan particulieren en teambuildings. Hij bereidt gerechten voor restaurants en bedenkt nieuwe foodconcepten. green-cuisine.be

Witloof op z'n best

- Thomas Criel: "De meeste mensen koken witloof, maar wanneer je het zachtjes karamelliseert, zet je de zachte bitterheid in de verf."
- Gebruik liever geen honing in plaats van siroop voor de lak, want honing brandt sneller aan.
- Heb je witloof in zakjes gekocht? Bewaar de stronken dan in het zakje, want door de microperforatie in de folie zullen de kroppen niet uitdrogen.
- Vers witloof kan je tot 3 weken bewaren in de onderste la van de koelkast. Bescherm de kroppen tegen licht (zelfs licht van de koelkast).

Tarte tatin van witloof

Ingrediënten: 5 stronken witloof, 12 sneden gerookt of gezouten spek (fijn maar niet flinterdun), boter, dragon, 1 rol bladerdeeg of kruimeldeeg

Voor de lak: dragon- of balsamicoazijn, ketchup, siroop, venkelzaad, jeneverbessen

Voor de topping: walnoten, verse geitenkaas, gerookt of gezouten spek

- Bereid de lak door 1 eetl. azijn te mengen met 3 eetl. ketchup en 2 eetl. Luikse siroop. Voeg een koffielepel gehakte jeneverbessen en venkelzaadjes toe. Sluit het potje en schud goed.
- Voor de topping bak je 4 spekreepjes krokant in de oven. Laat uitlekken op keukenpapier. Verkruimel de geitenkaas en hak de walnoten grof. Hou alles apart.
- Bak de overige 8 spekreepjes in de pan. Leg op een bord en zet opzij.
- Halveer het witloof. Snij onderaan een stukje van het voetje af, zonder dat het kropje openvalt. Bak de helften rustig in de pan met spekvet, met de snijkant naar beneden. Keer om zodra het mooi verkleurd is en bak ook die kant even. Als het witloof glazig wordt, is het klaar. Prik niet te veel in het witloof.
- Strijk een fijn laagje van de lak op de snijkant van het witloof.
- Vet een lage ovenschaal in aluminium of roestvrij staal in. Vul de schaal met het witloof, de snijkant naar beneden. Verdeel het spek uit de pan over het witloof. Bestrooi met dragon en dek af met het deeg. Duw met het achterste van een mes een rand in het deeg. Denk omgekeerd, want je zult de taart ondersteboven serveren.
- Bak gedurende 20 minuten.
- Schud de taart los en stort ze in één beweging omgekeerd op een serveerschotel. Beleg met gehakte walnoten, stukjes geitenkaas en krokantjes van het spek uit de oven.
- Je kunt de tarte tatin vooraf bakken, maar liefst de dag zelf. Net voor je aan tafel gaat, warm je de taart op in de oven en breng dan de versiering aan.

Ander klimaat? Andere bomen!

Boomkwekerij De Bruyn in Begijnendijk (Vlaams-Brabant) is op allerlei manieren mee met de tijd. Ze zetten er de modernste technieken in en spelen met hun variëteitenkeuze ook in op de klimaatverandering. Via precisielandbouw zetten ze de meststoffen efficiënter in; met een diversifiëring van de aanplantingen houden ze ziekten en plagen onder controle en door boomsoorten te kweken die beter bestand zijn tegen extreme klimaatomstandigheden, zijn ze nu al gewapend voor de toekomst. We hadden een fijne babbel met Kim Vanhulle en Maaïke Smout, twee medewerkers van het bedrijf. T Bart Vleeschouwers F Jan Crab

Onze aanplantingen staan in een veerkrachtig ecosysteem.

Kim Vanhulle, van boomkwekerij Debruyn

Kim, jij bent al actief in deze boomkwekerij sinds 2006. Vertel eens wat over haar geschiedenis.

Kim “Thierry De Bruyn, die toen pas 18 jaar oud en juist van de school af was, is met de boomkwekerij begonnen in 1987. In het begin diende die vooral als bevoorrading voor de aanleg van tuinen. De kwekerij groeide echter steeds meer, waardoor Thierry in 2006 gestopt is met de aanleg van tuinen en zich volledig toelagde op de plantenkwekerij. Toen besloeg die kwekerij al 40 ha. Intussen is ze fors gegroeid, zodat we momenteel met een 40-tal medewerkers 1345 soorten en variëteiten kweken op zo’n 150 ha.”

Maaïke, jij bent verantwoordelijk voor de website en de sociale media van het bedrijf. Zo’n variatie aan planten moet toch lastig zijn om te verkopen?

Maaïke “We moeten er in ieder geval ons hoofd goed bijhouden, maar door een doorgedreven automatisering en voorraadbeheer lukt dat eigenlijk vrij behoorlijk. Voor de verkoop worden de sociale media steeds belangrijker. Facebook, Instagram en Pinterest zijn tegenwoordig de invloedrijke inspiratiebronnen voor particulieren en landschapsarchitecten. Onze boomkwekerij levert vooral aan andere bedrijven. Onze belangrijkste klanten zijn tuinaannemers, handelskwekerijen, maar de laatste jaren zetten we ook meer rechtstreeks af aan publieke projecten. Op de kwekerij in Begijnendijk verkopen we ook grotere bomen of solitaire struiken aan particulieren, maar dan wel steeds na afspraak. Ze moeten de

bomen dus vooraf bestellen. Leveren aan tuinaannemers en zo is heel anders dan afzet aan particulieren en daar liepen we vaak tegenaan. Om dat op te vangen, hebben we onlangs plantencentrum Van Goidsenhoven in Holsbeek overgenomen, na een volledige make-over kunnen particulieren er nu hun ogen de kost geven om te kopen wat ze mooi vinden.”

Vertel eens wat jullie doen om mee te zijn met de moderne tijd.

Kim “We nemen heel wat maatregelen, maar eigenlijk zit dat gewoon ingebakken in onze totale bedrijfsfilosofie. Zo spuiten we bijvoorbeeld geen gewasbeschermingsmiddelen tegen ziekten en plagen. Die kunnen we onder controle houden doordat we onze aanplantingen zeer gediversifieerd aanleggen en zorgen voor een voldoende veerkrachtig ecosysteem. De belagers van onze planten kunnen niet zo gemakkelijk van de ene plant op de andere overspringen. Het maakt ons blij dat biodiversiteit steeds meer naar waarde geschat wordt, want het draagvlak bij mensen en openbare besturen voor minder monotone aanplantingen wordt groter.

Aan de andere kant hebben we ons de laatste tijd toch wat moeten specialiseren in laanbomen, parkbomen, coniferen en meerstammige bomen. De hoge loonkosten hebben ons verplicht om te automatiseren, maar er worden niet zoveel machines ontwikkeld voor de boomkwekerij, omdat het een zeer kleine, erg diverse sector is. Het zou te veel investeringen vragen om machines te hebben voor elk type plant, struik of boom.”

Jullie zeiden al dat de diversiteit ook de marketing en het voorraadbeheer bemoeilijkt.

Maaïke “Dat is zeker zo, maar ze is tegelijk ook een grote troef. Net omdat mensen veel meer naar diversiteit zoeken, kunnen we daar heel gemakkelijk op inspelen. We kiezen nu ook heel resoluut voor variëteiten die robuust zijn voor een klimaat dat extremer zal worden. Wij geloven in de juiste boom op de juiste plaats; door een breder aanbod heeft de klant meer keuze, zodat hij een goede match kan vinden.”

Kim, jij bent de technische draaischijf van het bedrijf. Passen jullie nog andere moderne technieken toe?

Kim “Wanneer we bomen aanplanten of ze bemesten, gebruiken we daar nu gps-technieken voor. Elke boom staat bij ons tot op de millimeter op de juiste plaats. Bij sommige werkzaamheden hoeft er bijvoorbeeld al geen chauffeur op de tractor! Samen met het ILVO (het Vlaams Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek) werken we aan een robotsysteem dat automatisch de diameter bepaalt van elke boom. Dat zou heel wat arbeid besparen. We zijn er nog niet helemaal klaar mee, want onze huidige software is niet geschikt om de massa gegevens op te slaan en te verwerken.”

Maaïke en Kim, dank jullie wel dat je ons door de geheimen van de moderne boomkwekerij wilde loodsen.

Relevant op het platteland

Genieten van ontmoetingsplekken in het dorp

Tinne Rombouts over de nieuwe visie voor Meerle

Tinne, hoe is het project rond de dorpskernvernieuwing in Meerle gegroeid?

“We zochten al een tijdje naar een toekomst voor het oude raadhuis van Meerle. Toen duidelijk werd dat een nieuw gebouw de twee schoolsites zou vervangen, kozen we voor een totale visie en aanpak voor de ontwikkeling van het dorpscentrum. We vonden een waardevolle, gedeelde invulling voor de leegstaande gebouwen, waarbij van in het begin ook de relatie met de omgeving in beeld kwam.”

Welke functies hebben jullie samengebracht?

“Het jeugdhuis, de Chiromeisjes en de buitenschoolse kinderopvang vonden een onderdak in de oude jongensschool achter het raadhuis. De oude speelplaats en de polyvalente ruimte kunnen ook door derden gebruikt worden. Er is bovendien plaats voor de kunstacademie en voor Digidak, een

Plekken waar we elkaar kunnen ontmoeten, zijn enorm belangrijk. Dorpspleinen, dorpsweides, kasteeldomeinen, kleine buurtparkjes, speeltuintjes ... vormen de maizena – het ruimtelijk bindmiddel – van onze dorpen. Al jaren werkt Landelijke Gilde rond dit thema met allerlei acties en projecten. Met Vlaams volksvertegenwoordiger Tinne Rombouts spraken we over het kwaliteitsvol inrichten van de publieke ruimte bij de dorpskernvernieuwing ‘Meerle, ons dorp’. Aan vrijwilliger Jan Lumbeeck vroegen we hoe belangrijk participatie was bij de ontharding van de kerkomgeving van Booischoot. Landelijke Gilde is betrokken bij beide projecten. T Davy Sterkens en Koen Van Den Broeck

project om burgers te ondersteunen die zelf geen computer en weinig digitale vaardigheden hebben. Op de gelijkvloerse verdieping van het raadhuis zit een nieuw lokaal dienstencentrum en de afdeling ‘Kranten en tijdschriften’ van de bibliotheek. De kinderbibliotheek bevindt zich in de oude trouwzaal, maar je kunt deze ruimte ook gebruiken voor kleine culturele activiteiten. Tot slot zijn er nog twee goed uitgeruste vergaderlokalen, die ook als flexwerkplek kunnen dienen. De open ruimte rond de gebouwen is ingericht als publieke, groene spelen-ontmoetingszone. Met petanquebanen, een verhard stukje voor voetbal, basket of skating, en speeltoestellen die ook aantrekkelijk zijn voor kinderen en jongeren in een rolstoel of met een sensorische handicap.”

Wat zijn de voordelen van zo'n gedeeld gebruik van de ruimte?

“Je spaart natuurlijk veel plaats uit, maar het belangrijkste is dat je kwaliteitsvolle ruimtes creëert waar iedereen wil komen en waar je andere dorpsbewoners kan ontmoeten. Door plekken te delen leren mensen elkaar beter kennen, groeit het respect en houdt men automatisch meer rekening met elkaar.

In de groene speelzone zie je ook heel wat activiteiten van

niet-georganiseerde jongeren en volwassenen. Het is zalig om te zien hoe gezellig de mensen het daar maken! Doordat de omgeving aantrekkelijk is, komen er zoveel mensen dat er ook wel sociale controle is en het geheel leefbaar blijft.”

Hoe heeft de gemeente de participatie van de burgers aangepakt?

“Het blijft een uitdaging om bij grotere projecten zoveel mogelijk inwoners echt betrokken te houden vanaf de eerste dag, want ze lopen vaak pas warm als ze zien dat er concrete veranderingen op til zijn. We zijn gestart met brainstormsessies waarop iedereen welkom was. Vandaaruit hebben we met een werkgroep van een dertigtal leden een intensief traject afgelegd, met inspiratiebezoeken, workshops, tussentijdse terugkoppeling naar het hele dorp en een groot slotmoment. De sociale media gebruikten we om informatie te delen en mensen samen te brengen rond het project. De inwoners konden ook genieten van tussentijdse resultaten, zoals een extra terras voor het café en een schoolstraat aan de nieuwe school.

Daarnaast waren er trajecten voor specifieke doelgroepen. De kinderen lieten we creatief meedenken via de school. Op het schoolfeest bereikten

we de ouders die naar de kunstwerken van hun kinderen kwamen kijken. Door de ondernemers apart samen te brengen, krijg je een beter zicht op hun noden en hun behoefte aan ondersteuning. Hetzelfde geldt voor de bewoners van de meest nabijgelegen woningen.”

Welke lessen heb jij getrokken uit het participatieproces?

“Het is dodelijk voor je proces als de inwoners geen vooruitgang zien. De grootste uitdaging is om alle noodzakelijke stappen zo goed mogelijk in elkaar te passen. Om tijd te winnen, zijn we tegelijkertijd gestart met het participatieproces en het proces voor het opmaken van een RUP (ruimtelijk uitvoeringsplan). Op het einde van het participatieproces was ook het RUP af. Liefst was er ook wat gerealiseerd op het terrein. We hebben dat maximaal geprobeerd, maar dat kon misschien nog beter door ook de ontwerper of ontwikkelaar het participatieproces te laten meemaken. Als overheid moet je er dan wel over waken dat een evenwichtige inbreng van alle betrokken partijen mogelijk blijft.

Laat je als gemeente ook begeleiden door een externe projectcoördinator. Die heeft tijd, overziet de zaken en kan de doelgroepen en de mensen mee aansturen. Je gemeentelijk personeel en de diensten zijn er wel bij betrokken, maar dat komt er voor hen bovenop. Het is ook interessant om iemand in huis te hebben die weet waar je subsidies vindt voor alle deelprojecten, zoals voor de toegankelijke speelzone.”

**Jan Lumbeeck,
ambassadeur
van Booischot**

Jan, kan je wat meer vertellen over de heraanleg van de kerk in Booischot?

“De kerkomgeving werd opnieuw aangelegd als een deelproject in het ruimere kader van ‘Bruitend Booischot’, waarin de dorpskern van Booischot veiliger, autoluwer, groener ... gemaakt werd. Deze heraanleg is daarin een eerste, belangrijk onderdeel. In een eerste stap wordt er vooral onthard, komt er extra groen bij ... Maar voor mij en voor veel andere betrokken inwoners is dat eigenlijk ondergeschikt. De heraanleg moet vooral een sociaal element brengen. Mensen moeten elkaar opnieuw kunnen ontmoeten rond de kerk, kinderen moeten er kunnen spelen!”

Hoe is het project ontstaan?

“Bruitend Booischot is ontstaan uit het traject ‘Veerkrachtige dorpen’. In 2017 heeft de gemeente – met ondersteuning van de provincie en het toenmalige Innovatiesteunpunt van Landelijke Gilden – aan de inwoners gevraagd wat ze wilden voor hun dorp. Dat heeft geleid tot een dorpskarakterschets, met allerlei acties zoals het opnieuw aanleggen van de kerkomgeving. Om dat idee uit te testen, kwam er in de zomer van 2018 een pop-upontmoetingsplek onder de kerk. Bruitend Booischot is het

antwoord van de gemeente om dat nu permanent te maken. Het traject is trouwens ook uitgemond in een ambassadeursgroep van inwoners die willen blijven werken aan een bruisend Booischot.”

Wat is in die groep jouw rol, als inwoner van Booischot?

“Ik ben vooral uit interesse in het participatietraject gestapt en uiteindelijk heb ik me zo ook voor de ambassadeursgroep geëngageerd. In afwachting van een andere kandidaat, ben ik ook voorzitter van het groepje. Ik probeer de mensen geregeld bij elkaar te krijgen. Ik spring ook vaak eens binnen bij de gemeente om te informeren naar de stand van zaken van de verschillende acties, om te lobbyen voor enkele dingen, om te duwen en om ideeën warm te houden! Mijn beweegredenen zijn niet politiek. Ik wil het welzijn van de inwoners van Booischot en vooral het sociaal contact verbeteren.”

Hoe verliep het participatietraject dat opgezet werd voor de ontharding rond de kerk?

“Dat is bijzonder goed verlopen. Je moet weten dat Heist-op-den-Berg veel verschillende dorpen telt en in zijn geheel relatief groot is. De indruk leeft echt dat het gemeentebestuur

De rol van Landelijke Gilden

Landelijke Gilden pleit voor kwaliteitsvolle én beleefbare ontmoetingsruimtes in onze Vlaamse dorpen. We hebben al heel wat stenen verlegd met onze plattelandsacademies, kleine en grote acties en projecten. Of het nu gaat over een grote herinrichting van een plein of de benutting van een restplekje in een wijk, we ijveren steeds voor mensenmaat. We geloven dat de betrokkenheid van de inwoners, die de plek echt zullen gebruiken, hiervoor kan zorgen. We weten uit ervaring dat je alleen tot een kwaliteitsvol resultaat kan komen als je oog hebt voor het toekomstige gebruik, als je de spontaniteit in het ontwerp bewaakt én als je doelgroep overschrijdend denkt.

Ook dit jaar werken we verder rond dit thema en ondersteunen we gemeenten én burgergroepen bij het uitwerken van hun plannen. We verwachten een eerste realisatie van de ontharding van de kerkomgeving van Booischot (Heist-op-den-Berg) en kijken uit naar de realisatie van de sociaal-inclusieve ontmoetingstuin in Lafelt (Riemst).

alleen met Heist-centrum bezig is. Als je dan de kans krijgt om in je eigen dorp inspraak te hebben, moet je dat met twee handen aannemen. Uit de opkomst blijkt ook dat ik zeker niet de enige was. Het feit dat we hieraan samenwerkten, is misschien wel belangrijker dat het effectieve resultaat.

Het hele traject was goed georganiseerd. Er kwam echt een mix van inwoners op af: jong en oud, mannen en vrouwen, allerlei achtergronden en natuurlijk ook enkele mensen met een politiek mandaat. Maar die hadden gelukkig geen overwicht. Die diversiteit is goed en zorgde ervoor dat het vanaf de start goed zat. De sessies werden door jullie ook vakkundig ondersteund. Goede begeleiding bij het brainstormen, praktische en technische hulp waren erg nodig. Bovendien deed de gemeente echt mee. Dat is misschien vermoeiend en vervelend voor hen, maar volgens mij ging het op geen andere manier werken.”

Zou het project er anders hebben uitgezien als de gemeente zich alleen gebaseerd had op de ideeën uit ‘Veerkrachtige dorpen’?

“Vast en zeker! Participatie is misschien vermoeiender voor de gemeente, maar leidt op allerlei manieren tot een beter resultaat. De gemeente pakt zo’n project aan met haar eigen agenda, vanuit beleidsplannen, verplichtingen van Vlaanderen en het beschikbare budget. Ontharding? Dat vindt vooral de gemeente belangrijk. Als inwoners van Booischot willen wij vooral een kerkplein dat gebruikt kan worden, waar de kermis nog kan staan, dat meer is dan parkeren en ‘een frietje

steken’. Door het traject werd hierover gedebatteerd en we vonden elkaar in die verschillende meningen en doelstellingen. Alles werd uitgesproken en het resultaat is hierdoor beter. De gemeente houdt rekening met ons en wij begrijpen waarom er ook geld gaat naar ingrepen zoals regenwateropvang van het dak van de kerk. De kerk staat trouwens over tien jaar gegarandeerd leeg en dan zal ze een andere bestemming moeten krijgen. Door het participatietraject werd dat nu al meegenomen in de plannen voor de kerkomgeving. Niemand heeft er baat bij als ze over enkele jaren de boel weer moeten openbreken.”

Vermoedelijk liepen er ook dingen minder goed? Welke tips zou je geven aan andere gemeenten?

“Anders dan je kan verwachten van een gemeente, zijn het net wij, de ambassadeursgroep, die het langetermijnperspectief bewaken. Soms lijkt het dat de gemeentelijke diensten na de geplande werken volgend voorjaar een vinkje zullen zetten en weer verder kunnen met andere dingen. Een eerste tip zou dus zijn dat je ook als gemeente het perspectief op de lange termijn moet bewaken. Weet waar je naartoe wilt werken en doe de deelprojecten steeds in dat kader passen. De dorpskarakterschets die voortvloeide uit het traject ‘Veerkrachtige dorpen’ is het kader voor Booischot.

De kwestie is nu alleen dat dit document geen stille dood sterft.

Een tweede tip is om een project niet van bij de start budgettair en regelgevend dood te knippen. Dat geeft weinig ruimte om strategisch na te denken, om bijstellingen te doen en om vertrouwen te geven aan de inwoners dat het gaat om meer dan twee nieuwe bomen op een plein. Dat was bij de start hier wel een moeilijkheid. Er was niet voldoende budget voor een volledige herinrichting van het plein, dus moesten er keuzes gemaakt worden. Uiteindelijk werd bijvoorbeeld de bestaande verharding behouden in plaats van dure nieuwe kleiklinkers te leggen. De grote nieuwe groenstructuren worden simpelweg in het plein geslepen.”

De komende maanden gaat de spade eindelijk in de grond en zal de kerkomgeving transformeren. Wat hoop jij dat er anders zal zijn?

“Ik hoop dat het vooral een warme ontmoetingsplek wordt. Vroeger zorgden de kerkdiensten en de cafés rond het plein hiervoor, maar dat ligt inmiddels al dertig jaar achter ons. Ik ben er zeker van dat het nieuwe plein weer meer wordt dan frieten kopen en de auto parkeren, dat er meer pop-upinitiatieven van verenigingen naartoe zullen komen. Als mensen opnieuw zeggen: ‘We spreken af op het dorpsplein’, dat zou mooi zijn.”

Een mooie wens om af te sluiten, bedankt Jan!

Tip

Wil jij zelf een nieuw ontmoetingsplekje creëren in je buurt? Zet dan een bank in je voortuin en verwelkom je buren.

Werchter

De naam Werchter is bekend in heel Europa en zelfs

daarbuiten, maar behalve een zomerse verzamelplek voor pakweg honderdvijftigduizend bezoekers is het ook een vredig en vrij landelijk Vlaams-Brabants dorpje met zo'n 3600 inwoners. We wandelen niet alleen langs de beroemde weide, maar ook over een prachtig jaagpad langs de Demer. T Peter Vandeweerdt F Jan Crab

Ook dit jaar stellen we in elk nummer een dorpswandeling voor, uitgestippeld door Landelijke Gilden. Daarbij verken je de mooiste plekjes, maar kom je ook meer te weten over hoe het dorp reilt en zeilt. Elke wandeling wordt ondersteund met een gedetailleerde, downloadbare kaart, veel extra uitleg en een gpx-file voor de smartphone.

Surf naar landelijkegilden.be/werchter

De wandeling kort

Lengte: 7 km

Startpunt: Werchterplein, aan de kerk

Moeilijkheidsgraad: 1,5 - met wat moeite bij droog weer haalbaar voor buggy's

Kleding: stapschoenen, laarzen bij vochtig weer

Horeca: diverse cafés en eetgelegenheden, onderweg o.m. De Wissel, De Glazen Boterham, Oud Werchter en café 't Deurp.

Toeristische aanraders in de buurt: Damiaanmuseum in Tremelo (2,5 km) en het Bezoekerscentrum Hagelandse Wijn (7 km) in Wezemaal

Werchter kort

Provincie en streek: Vlaams-Brabant, Zuiderkempen

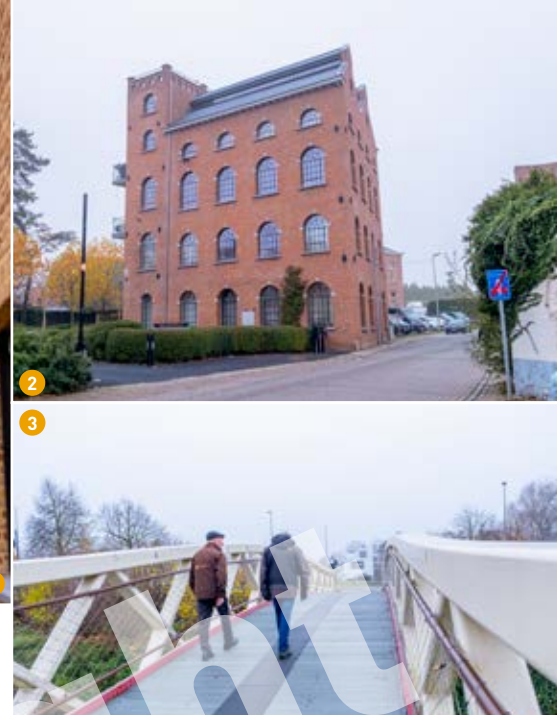
Fusiegemeente: Rotselaar, omvat verder ook deelgemeente Wezemaal

Oppervlakte: 10,22 km² (fusiegemeente 37 km²)

Geografisch: samenvloeiing van Demer en Dijle

Bevolking: 3600 inwoners (fusiegemeente ong. 17.000)

Land- en tuinbouw: weinig, wat schapenhouderij en twee fruitkwekers, in Rotselaar vooral veeteelt en akkerbouw

De wandeling in 8 stappen

1 De Sint-Jan-de-Doperkerk

Het startpunt vinden is niet moeilijk: de kerk steekt boven het dorp uit. Het is een 17de-eeuws bouwwerk in neogotische stijl, de zogenaamde demergotiek met lagen van witte zandsteen en donkerbruine ijzerzandsteen. De kerk heeft een driedubbele torenspits: een appel, een peer en een kers, zeg maar. De kerk brandde volledig af in WO I en werd in 1924 heropgebouwd. Het vrij nieuwe gemeentehuis aan de andere kant van het plein werd na de fusie omgebouwd tot appartementen.

2 Oude brouwerij Jack-Op

Felix Van Roost richtte in 1869 de brouwerij 'De Palmboom' op en brouwde het lokale bier Jack-Op, dat tussen de twee wereldoorlogen het studentenbier bij uitstek was. Maar de brouwerij ging ter ziele. De imposante brouwzaal is nu omgebouwd tot mooie lofts. De andere gebouwen krijgen ook andere bestemmingen: een deel van de brouwerij is nu het Cultureel Centrum 'De Jack-Op', een ander deel is het beleveniscentrum Rock Werchter X.

3 De Tweebruggenstraat

De Tweebruggenstraat dankt haar naam aan het feit dat hier vroeger twee bruggen over de Dijle waren – één aan de sluisen en één waar de tram over reed. In 1977 werd een nieuwe brug over de rivier gelegd en de brug met de sluisen en trambrug afgebroken. Aan de Tweebruggenstraat lag dus nog maar één brug. Maar in 1986 werd ook een fietsers- en voetgangersbrug ingehuldigd, tot vreugde van de bewoners van de Hanewijk.

4 Het Festival Park – Rock Werchter

Werchter staat op de wereldkaart dankzij een van de grootste festivals ter wereld. Buiten de festivalperiode is de beroemde 'wei' een rustig park waar je omheen kunt kuieren. De North-West Wall is een imposant monument, ontworpen door Arne Quinze. Elk jaar gaan diverse graffitikunstenaars aan de slag om er een nieuw werk op te zetten. Op dit ogenblik is dat een herinnering aan Sanda Dia, de student die na een dooprutueel het leven verloor.

5 De samenvloeiing van Dijle en Demer

Werchter ligt precies op de samenvloeiing van de twee rivieren Dijle en Demer. Via de Wagenbrug kom je aan het punt waar beide rivieren in elkaar overgaan en waar de Dijle het water naar Mechelen, naar Rupel en Schelde voert. Dankzij de stevige dijken blijft het dorp gespaard van overstromingen. Dat was anders in de winters van 1965 en 1966, toen zelfs het centrum van Werchter onder water stond.

6 De Soldatenbrug

Op deze plaats lag ooit een veer, want aan beide zijden van de Demer werden velden bewerkt. Er werden ook paarden en vee overgezet. De naam van de straat – Veerpont – verwijst er nog naar. Tijdens WO II legden geniesoldaten op meerdere plaatsen snel opgebouwde 'bailey-bruggen' of vakwerkbruggen uit standaardonderdelen. Na de oorlog, in 1953, bleek er nog genoeg materiaal over om er ook hier een te bouwen. Vandaar de naam Soldatenbrug.

De kijk van een dorpsbewoner

7 Het Meulderskapelleke

Langs de landweg op de weg terug kom je plots een witgekalkt kapelletje tegen. Het dateert uit 1851 en werd gebouwd door een familie die in de toenmalige Molenstraat woonde als dank voor het behouden terugkeren van hun zoon uit de militaire dienstplicht. Vandaag is het ook een troostplek, met een zitbank, waar soms bloemen langs worden gelegd.

8 De Walstraat

Werchter heeft net als New York een 'Wall Street'! Ze is genoemd naar de aarden wal die rond het dorp gelegd was als verdediging tegen invallen van roversbenden maar ook als dijk tegen het water van de overstromende Demer en Dijle. Aan de bochtige vorm van deze weg is nog te herkennen dat het ook om een verdediging ging.

Met dank aan Victor Van Espen

Maurice Van den Eynde (76) is medewerker bij verscheidene veilingen geweest en bouwde intussen zijn eigen vervoersbedrijf uit, waar hij nog altijd actief is. Hij is afkomstig uit het naburige Baal, maar ging in 1968 in Werchter wonen. Hij is getrouwd met Josephine, en heeft twee dochters: Sandra en Livy. "Ik denk dat je Werchter ook buiten het festival een actief dorp mag noemen. Met Pinksteren hebben we een grote Paardenprocessie, in augustus is er Koers Werchter. Ik ben voorzitter van de landelijke gilde, die heeft hier zo'n 100 leden. De gilde zelf organiseerde tot voor de coronaperiode sinds 2012 een jaarlijkse tractorenstoet die duizenden mensen op de been bracht. Dit jaar is ze niet doorgegaan, maar volgend jaar lukt het hopelijk weer. We hebben dit jaar met wat vertraging 100 jaar Landelijke Gilde Werchter gevierd. Hier is niet meer zoveel landbouw – de witloofteelt is vrijwel verdwenen, bijvoorbeeld – maar het blijft toch een landelijk dorp."

"Werkgelegenheid is er hier genoeg. Leuven ligt dichtbij,

Brussel is ook niet zo ver. In het dorp is Stageco, de organisator van het festival, een belangrijke werkgever. Hier komen nog heel wat inwijkelingen wonen, jonge mensen met kinderen die hier naar school gaan: ze heeft zelfs recent bijgebouwd. Het festival heeft natuurlijk een enorme impact, de mensen hebben hier altijd sterk meegeleefd, de verenigingen zetten zich mee in. Er zijn nog altijd verenigingen die meehelpen op de wei. Met het verstrengen van de reglementen is dat wel wat geminderd. Echt overlast is er in het dorp nooit geweest, het centrum wordt ook altijd afgesloten en er is bewaking."

"Natuurlijk zijn er ook wat knelpunten hier. Het verkeer kan 's morgens vrij druk zijn. Sinds de fusie zijn de gemeentediensten wat verder weg. Als het vroeger sneeuwde, werd er hier meteen gestrooid. Nu kan dat weleens een dag duren. Er is geen bank meer, je moet naar Tremelo om geld te deponeren of af te halen. Maar er is hier een slager, een bakker, er zijn nog vier cafés. Dus inderdaad: Werchter is veel meer dan alleen Rock Werchter."

Er waren eens twee boerenzonen in België

Jens (33) en Yves (31) Lampaert groeiden samen op in het West-Vlaamse Ingelmunster. Alhoewel Jens eigenlijk als eerste begon met koersen, kennen we inmiddels allemaal zijn broer Yves als succesvolle profwielrenner. Na het winnen van de gele trui in de openingstijdrit van de Tour de France in 2022, sprak Yves de nu al legendarische woorden: *“I’m just a farmer’s son from Belgium.”*

T Tom Dewanckele F Marco Mertens

Jens en Yves, hoe was het om samen op te groeien op het platteland?

Jens “We hebben daar echt goeie herinneringen aan. Het was niet altijd kattenkwaad, want we hebben veel geleerd uit wat we zoal deden in die tijd. Zo hebben we eens drie volle dagen plezier gehad aan een oude brommer van ons vader die we aan de praat gekregen hadden. Yves was wel altijd degene die het meeste uitstak. Zo heeft hij eens onze crossauto na twee weken kapot gereden tegen een muur.”

Yves “Juist, maar zo ben ik eigenlijk beginnen te koersen! Allez, niet omdat de crossauto kapot was, maar Jens had in die tijd een koersfiets en hij had best wel koerstalent. We reden om de beurt om ter snelst een blokje van anderhalve kilometer, van bij ons thuis langs het kapelletje omhoog. We hebben de strijd helaas moeten staken toen Jens in een bocht eens opgescheept werd door een auto, gelukkig zonder veel erg.”

Wat kan je ons over Ingelmunster vertellen?

Yves “Ingelmunster is in twee stukken verdeeld door het kanaal Roeselare-Leie, waardoor er ook twee grote wijkfeesten zijn. Aan de ene kant heb je de Mennefeesten. De andere kant, waar wij van afkomstig zijn, heeft jaarlijks zijn Kriekefeesten, met onder andere een kampioenschap eiergooien.”

Jens “Ik was vroeger bij de KLJ van Oostrozebeke, omdat veel vrienden van op school er lid waren. maar wij twee én onze zus waren ook lang in de judo-club van Ingelmunster. We zijn altijd betrokken geweest in de gemeente. Nu zeker, want de supportersploeg van Yves heeft bijvoorbeeld net een quiz georganiseerd met zo'n 400 deelnemers, vooral uit Ingelmunster.”

Jullie waren samen de gezichten van onze campagne rond verkeersveiligheid.

Jens “Dat klopt. Ik herken het probleem van zowat iedere boerenzoon: veel meer naar de velden kijken dan naar de weg. Ik weet voor mezelf dat ik sowieso alles gezien heb wanneer ik met de fiets door de streek rijd.”

Yves “Ik kijk ook veel rond. Het hakseizoen voor gras of mais bijvoorbeeld is altijd prachtig om te zien, al moet je natuurlijk extra opletten in die periodes. Ik kan het gevaar vrij goed inschatten, omdat ik beide kanten van de situatie ken, maar een campagne die zowel tractorbestuurders als fietsers sensibiliseert, is zeker nodig. Het is veel veiliger als weggebruikers weten hoe ze elkaar het best benaderen en zo elkaar genoeg ruimte geven.”

Jens, jij zet het landbouwbedrijf van jullie ouders voort?

Jens “Ja, ik heb met mijn moeder een samenuitbating van een akkerbouwbedrijf dat groenten teelt in de volleggrond: courgettes, bloemkool, prei, aardappelen, vlas en suikerbieten. Het overgrote deel van mijn dagen bevind ik me dus op het veld

of op de tractor. De drie kinderen bij ons thuis zijn naar de landbouwschool in Roeselare gegaan, maar het was al snel duidelijk dat ik het bedrijf zou voortzetten. Ik was van jongsaf aan mee met vader op de tractor en tussen de dieren. Ik was de oudste zoon en het sprak voor zich dat ik overal meeliiep en later het bedrijf zou voortzetten.”

Maar Yves heeft vroeger ook veel geholpen?

Yves “Dat was inderdaad logisch, maar ik moet eerlijk toegeven dat mijn broer van ons twee de echte werker was. Ik probeerde vaak de kantjes ervan af te lopen. Zeker in de zomermaanden, als we prei moesten planten of courgettes oogsten, probeerde ik in de namiddag ertussenuit te glippen om naar de *Tour de France* te kijken. Toen Jens meedeed aan het kampioenschap 'Wielrennen voor boeren en boerinnen' of aan de koers bij de REO Veiling, was de grootste reden om mee te gaan kijken naar zijn wedstrijden dat ik dan eens niet op het veld hoefde te werken. Pas op, ik heb mijn deel gedaan en ik deed het ook wel graag, maar toen ik zelf begon met koersen moest er na verloop van tijd wel bewust een keuze gemaakt worden.”

Jens “Dat was inderdaad in jouw tweede jaar bij de beloften al duidelijk, maar toen je begon bij Topsport Vlaanderen-Baloise, moest je meer rondes rijden en was het logisch dat er een echte keuze gemaakt moest worden. Als Yves echt wielrenner wou worden, kon hij dat niet langer combineren met thuis helpen. We waren allemaal blij voor Yves dat hij kon doen wat hij graag deed en hebben hem gesteund in die keuze, maar vooraf hadden we natuurlijk niet verwacht dat hij zo'n carrière zou opbouwen.”

Inderdaad, want plots sta je in Kopenhagen met een gele trui rond je schouders!

Yves “Het was echt fenomenaal. Ik besepte op het moment zelf niet goed wat er gebeurde. Als je bedenkt dat wij

vroeger dikwijls samen rond vier uur naar binnen kwamen om te kijken naar grote namen zoals Armstrong, Boonen, Contador of Sastre en ik daar dan plots zelf zat omdat ik de rit gewonnen had en geel pakte. Toen dacht ik echt aan waar ik vandaan kom en met die emoties kwam natuurlijk die uitspraak over de *farmer's son* naar boven. Het is weinigen gegeven en het is echt fantastisch dat ik dit heb mogen meemaken.”

Jens, waar was jij op dat moment?

Jens “Ik was thuis. Ik heb de hele tijdrit gezien.”

Yves “Ja? Dat wist ik eigenlijk niet!”

Jens “Yves' partner Astrid was bij ons met hun zoontje Alois. Ik heb de hele tijdrit gevolgd op tv en het was al snel duidelijk dat dit het einde van mijn werkdag werd.”

Hoe kijken jullie naar de toekomst?

Jens “Ik wil graag kunnen blijven werken en ons bedrijf zo goed mogelijk uitbouwen volgens de richtlijnen van de overheid. Maar met de huidige dossiers en de wetgeving die nieuwe voorwaarden blijft opleggen, weet ik het niet. Wij zitten niet op een bureau, wij werken op ons land. Als we 's avonds thuiskomen zijn we moe, maar toch wordt verwacht dat we meteen mee zijn met nieuwe wetgeving. Het is voor een landbouwer sowieso al moeilijk om naar de toekomst te kijken, maar in deze tijden wordt het steeds moeilijker en is er steeds minder zekerheid.”

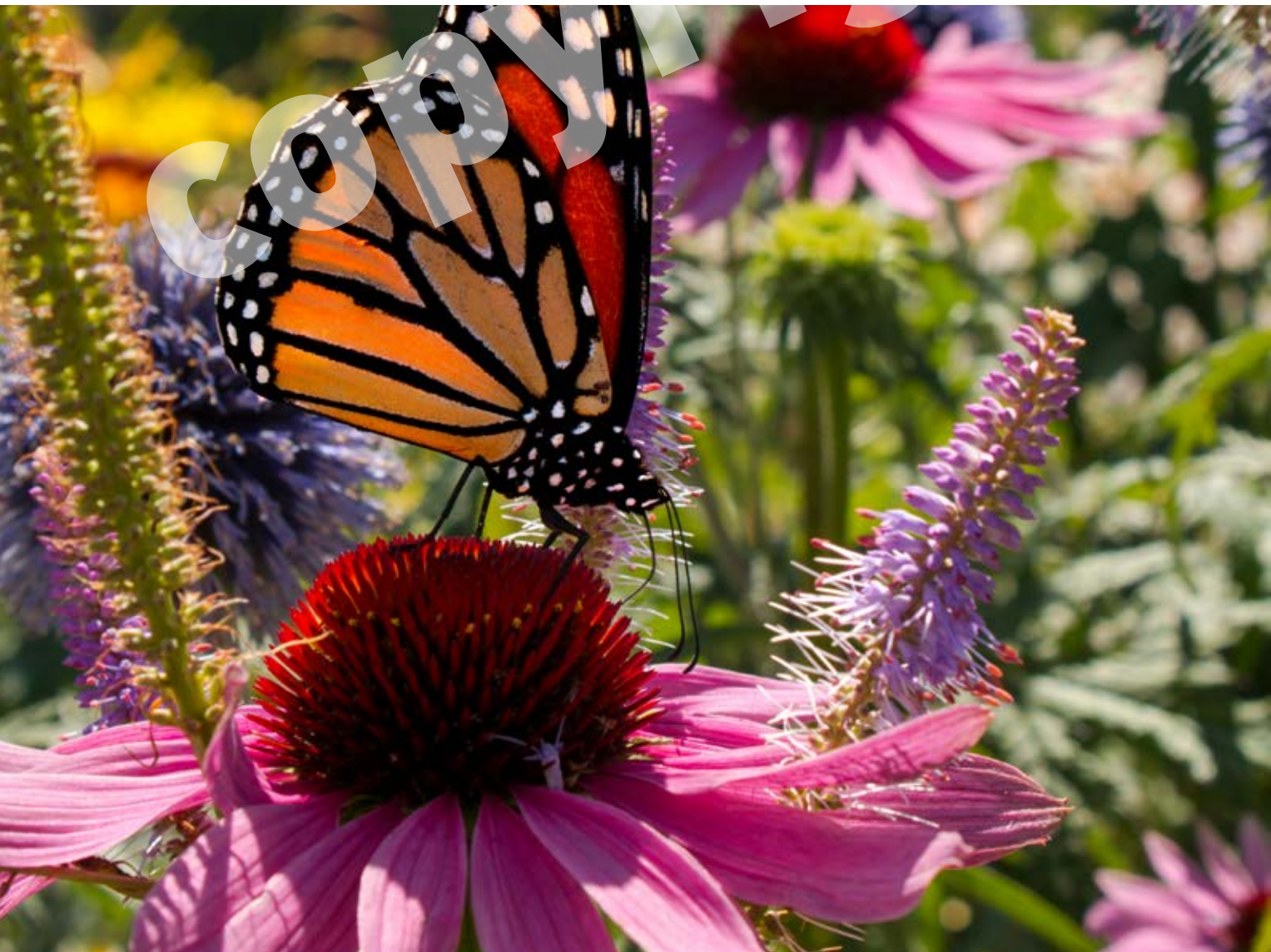
Yves “Het moet inderdaad leefbaar blijven en dat is minder en minder het geval. Voor mezelf hoop ik al heel lang om Parijs-Roubaix te kunnen toevoegen aan mijn lijstje, maar sinds kort heb ik een nieuw doel voor mezelf gesteld. Ik zou graag gereden hebben in de leiderstruien van grote drie rondes. Twee van die drie heb ik inmiddels, met Spanje en Frankrijk, maar als ik daar de Giro van Italië nog aan kon toevoegen...”

Het plattelandspeloton supportert alvast mee. Veel succes allebei!

Insecten in je tuin, een kwestie van evenwicht

Insecten zijn de dominante levensvorm op aarde, want 80% van alle dieren die hier rondlopen, wandelt op zes poten. Het is dus logisch dat je tuin krioelt van een bont allegaartje aan kriebelbeestjes. Gelukkig maar, want dat is best een goede zaak voor je planten en je bodem. T Marleen Van der Velden F Schutterstock

Insecten spelen een rol als opruimers van kadavers, bestuivers van planten, versnipperaars in het composteerproces, jagers op andere insecten of vormen zelf voedsel voor vogels, egels, mollen en vleermuizen. Toch hebben insecten – niet onterecht – een slecht imago, want ze vreten ook aan bladeren en wortels, zijn overdragers van ziekten en kunnen ons mateloos irriteren. Het goede nieuws is dat alle soorten insecten vlotjes naast elkaar leven in dezelfde tuin. De natuur streeft altijd naar een zeker evenwicht en wij kunnen als tuiniers er zeker een handje bij helpen om dat evenwicht in ons voordeel te doen kantelen.

Insecten in alle vormen en maten

We mogen van geluk spreken dat de gangbare tuininsecten bij ons nog vrij beperkt zijn in omvang. Een sprinkhaan van 8 cm of een waterjuffer met een spanwijdte van 19 cm kom je veeleer tegen in verre oorden dan in jouw tuin.

Insecten zitten overal in de tuin – op planten, in de grond, tussen boomschors, onder een steen, in een spleet van het tuinhuis, boven in een boom ... Ze kruipen, klimmen of vliegen. Ze kunnen bijten, kauwen, steken of zuigen. Hun verscheidenheid maakt van die zespotertjes een belangrijke schakel in een groter ecosysteem. Ze dienen als voedselbron voor andere diergroepen, maar veel planten zijn ook afhankelijk van insecten voor hun voortplanting, omdat ze helpen bij de bestuiving.

Heb jij enig idee hoeveel insecten er leven in je tuin? Als we een raming mogen geloven, zouden dat er met gemak een tweeduizend soorten kunnen zijn. Er is dus nog veel te ontdekken in onze eigenste tuin!

Insecten, een hel of een zegen voor je tuin?

Afhankelijk van hun rol in de tuin, ervaren we insecten als nuttig of ongewenst. Tuiniers zien doorgaans liever insecten die jagen op andere insecten dan beestjes die grote happen wegvreten uit bladeren. Nochtans is de rol van zo'n insect vaak anders naargelang van zijn levensfase. Vlinders hebben we graag, maar de bijbehorende rups is veel minder geliefd in de moestuin. Omdat een tuin insecten nodig heeft, is het zoeken naar een goede balans.

Gunstige eigenschappen

Het bekendste kenmerk van insecten is dat ze planten bestuiven en zo eraan bijdragen dat we appels en peren, pompoenen, courgettes of tomaten hebben. Veel insecten verorberen allerlei andere insecten of zijn zelf voedsel voor vogels, egels of vleermuizen. Spontaan denken we dan aan lieveheersbeestjes, honing- of wilde bijen, vlinders, hommels, libellen en waterjuffers. Maar grondkevers, koolwitjes, zweefvliegen, wespen en gaasvliegen passen evengoed in dit rijtje.

Ongunstige eigenschappen

Insecten kunnen schade toebrengen waar wij als mensen last van hebben. Ze kunnen ons pijnlijk steken en mateloos irriteren. Tuiniers zijn beducht voor de bladeteende insecten, die een sierplant of de oogst vernietigen. Insecten die plantensappen zuigen, staan bekend als verspreiders van plantenziekten en zijn daardoor niet welkom in de moestuin of fruittuin. Wantsen, langpootmuggen, mieren, bladluizen, rupsen zijn niet meteen allemansvrienden.

Hoe overwinteren insecten in je tuin?

In de winter is de tuin in rust, zo zegt men toch, want het is inderdaad een moment dat tuiniers en planten noodgedwongen vertragen door de koude. Maar sommige kriebelbeestjes doen gewoon hun werk, ondanks de koude en terwijl niemand ernaar omkijkt. Ze zijn dan ook weinig zichtbaar in de winter en verschuilen zich onder afgevalen bladeren, tussen de boomschors, in en tussen plantenresten, in een stapeltje takken, onder een steen of onder de grond, of boven in een verdroogde zaaddoos. Elk straaltje zonneschijn volstaat voor hen om op pad te gaan in de tuin. Kriebelbeestjes zijn dus niet ver weg in de winter en sommige kunnen we best een handje helpen tot aan de lente. Door de nuttigste diertjes een voorsprong te geven, staan ze sterker om onze tuin gezond te houden.

Hoe kan je hen daarbij helpen?

We voelen ons thuis waar we eten, slapen en tijd doorbrengen met onze familie. Voor kriebelbeestjes geldt eigenlijk net hetzelfde. Een tuin met veel verschillende planten en een klein rommelhoekje biedt insecten volop voedsel, schuilplekken en nestmogelijkheden. Zorg dus voor veel variatie in bloeiende planten. Hoe meer kleuren en vormen, hoe meer beestjes erop afkomen. Het beste resultaat behaal je met planten die aangepast zijn aan de eigenschappen van je tuin (grondsoort, zon of schaduw, nat of droog). Zieke of treurende planten lijken eerder in trek bij de ongunstige insecten dan bij de nuttigste. Bloemen bieden nectar en pollen, het ene als beloning voor het verspreiden van het andere. Inheemse planten hebben de meeste troeven, maar ook gecultiveerde planten hebben insecten >>

Tip

Insectennetten zijn zeer doeltreffend om groenten en fruit te beschermen tegen vraat. Haal het net weg na de oogst, zodat vogels en andere insecten dit stukje tuin toch nog 'schoon' kunnen maken.

wat te bieden – zolang ze geen dubbele bloemen hebben, want die zijn steriel en geen enkel insect heeft daar een boodschap aan. Ook met klimplanten en bloemen in potten en bakken, als hangmanden of op de vensterbank, kan je een zinvolle bijdrage leveren.

Insecten zijn fan van bomen met een ruwe schors. Met een boom of struik voeg je ook hoogte toe in je tuin en dat werkt altijd positief bij het aantrekken van beestjes. Die houden trouwens ook van de afwisseling tussen lang en kort gras. Dat lokt vlinders, motten, kevertjes en sprinkhanen en biedt een veilige rustplek. Hommels die in de grond nestelen, doen dat graag in langer gras.

Composteer je tuinafval, want composthoppen zijn magneten voor kriebelbeestjes. Ze komen er spontaan naartoe en hele kolonies pissebedden, mijten, duizendpoten en miljoenpoten zullen er samenwerken aan het composteerproces. Het eindproduct is een zegen voor je tuin.

Je kan insecten ook helpen door de tuin niet al te goed op te ruimen. Laat uitgebloeide planten in de winter zo lang mogelijk staan, behalve soorten die zich overvloedig uitzaaien. De holle stengels en zaaddozen zijn overwinteringsplaatsen voor insecten, in welke gedaante ook. Insecten gebruiken droge bladeren, takjes, holtes of oude bloempotten om nesten mee te

Bang voor te veel insecten?

Meer vogels in de tuin lokken, is een natuurlijk bestrijdingsmiddel tegen de insecten die je liever niet wilt in je tuin. Vogels verorberen larven, rupsen, kevers enzovoort. Zeker in de winter zijn vogels op zoek naar een energierijke maaltijd. Lok ze in de winter naar je tuin met voederstations en waterbadjes. Hang minstens één vogelhuisje op. In de zomer kan je rekenen op andere insecteneters zoals egels, vleermuizen, kikkers en padden. Geef ook hen een schuilplekje in de tuin.

Indien je een insectenplaag echt niet meer onder controle hebt, kan je op een cruciaal moment ingrijpen in de levenscyclus van het insect en zo de populatie de kop indrukken. Probeer eerst de plaag aan te pakken door roofinsecten en vogels naar je tuin te lokken. Grijp pas in uiterste nood naar een gewasbeschermingsmiddel. Lees dan steeds zeer aandachtig de bijsluiters, ook al zet je een biologisch middel in dat gemaakt is met stoffen uit de natuur. Draag zorg voor jezelf en je omgeving wanneer je het middel toepast. Let er ook op dat sommige producten niet werken bij koude temperaturen. Dure producten hebben geen zin op een moment dat ze niet efficiënt hun werk kunnen doen.

maken. Of ze leggen eitjes in kieren tussen tegels, bloempotten of blokken hout. Grondig opruimen is nefast voor alle soorten insecten, de nuttige zowel als de ongunstige. Focus je opruimdrang in het najaar op het opruimen van resten uit de moestuin en de fruittuin. Pluk het niet afgevallen fruit (zogenoemde mummies) en haal afgevallen vruchten en de bladeren van de fruitbomen weg om verspreiding van

ziektekiemen te beperken. Alle andere bladeren hoeft je niet maniakaal op te ruimen. Tussen de planten kunnen ze gerust blijven liggen. Of maak ergens in de tuin een hoopje waarin nuttige insecten of hun eitjes de winter doorbrengen. Snoei alleen waar het nodig is en bewaar wat snoeiafval in een hoekje. Ruim je tuin pas in het voorjaar grondiger op, wanneer de overwinterde insecten weer op wandel zijn.

Weetjes

- Insecten leven al 350 miljoen jaar op aarde. De mens is er pas de laatste 300.000 jaar.
- Om koude wintermaanden te overleven, vervangen veel insecten hun lichaamsvocht door glycerol, een chemische stof die bij lage temperaturen werkt als een soort antivries.
- Een mier kan 50 keer haar eigen gewicht optillen en verplaatsen.
- Libelles zijn de snelste vliegende insecten, met topsnelheden tot 56 km/uur.

Hoe overleven insecten de winter?

Insecten hebben allerlei strategieën om koude wintermaanden te overleven. De monarchvlinder vertrekt naar warmere oorden, maar veel insecten blijven gewoon in de tuin, goed verscholen in plantenresten, tussen zaadozen, onder bladeren of takkenhoopjes. Lieveheersbeestjes kruipen in grote zwermen bijeen in een hoekje van het tuinhuis of onder de vensterbank. Sommige insecten vervangen het water in hun lichaam door glycerol, een soort antivries waarmee ze de koude aankunnen. Andere insecten zoeken schuilplaatsen diep onder de grond, in houtstapels of tussen plantenresten. Als er allerhande mogelijkheden zijn in je tuin, vindt iedere soort wel zijn gading. Sneeuw is als een deken voor insecten, het isoleert en houdt de omgevingstemperatuur stabiel. Afwisselend vriezen en dooien is niet ideaal voor insecten. Sommige insecten blijven actief en trekken op rooftocht bij de minste zonnestraal, andere zijn weinig beweeglijk. Deze overwinteraars zijn dan ook de eerste insecten die we opnieuw zien in het prille voorjaar.

Sommige insecten overwinteren in een verschijningsvorm die we niet zo snel opmerken – als larve, rups, eitje of pop. Ze schuilen onder een dikke laag afgevalen bladeren of kruipen dieper in de grond. Ze

wachten tot de winter helemaal voorbij is en het warm genoeg wordt om verder te groeien. De nymfen van libellen, waterjuffers en eendagsvliegen zijn de hele winter wel actief onder de waterlijn, tot ze in het voorjaar een laatste keer vervellen tot een volwassen exemplaar.

Welke planten kiezen?

Alle bloeiende planten kunnen voor nuttige insecten een groot verschil maken. Hoe meer variatie in de planten, hoe beter voor hen. Kies bloemen, kruiden en struiken die verschillen in hoogte en afwisselend bloeien, om het hele jaar voedsel te bieden. Inheemse planten zijn de beste keuze, maar ze zijn niet altijd beschikbaar of gepast voor jouw type tuin. Om insecten de winter door te helpen, zijn winterbloeiende planten, bomen of struiken nodig. De insecten die op een warmere zonnige middag in de winter uitvliegen, vinden zo alvast een versterkende portie nectar of pollen.

Echte winterbloeiers zijn mahonia, helleborus, winterakoniet, wintergroene clematis, sarcococca, winterzoet, gele kornoelje, wintersneeuwal, toverhazelaar en winterheide. Je kunt uit deze vroege voorjaarsbloeiers

kies: sneeuwkllokje, winterakoniet, longkruid, vlinderstruik, krokus, sleutelbloem, sneeuwroem, blauw druifje, kievitbloem, primula, wilg, bosanemoon, speenkruid en maarts viooltje.

Wat kan jij doen op 1 m²?

Insecten vinden snel de weg naar je tuin als je hen wat kan bieden. Veel plaats hoeven ze niet. Voor een insectenhotel is overal plaats. Je kan het ophangen of zelf maken, zo klein of zo groot als je dat wilt. Maak het jezelf wat makkelijker en laat een stukje gazon ongemaaid. Strooi een pakje zaaizaad van wilde bloemen uit langs de rand van het gazon of tussen de vaste planten. Al wat er ligt te slingeren in de tuin, stapel je er zo hoog als je kan. Takken, bladeren, denappels, steenpuin, wortelkluiten, houtsnippers of bloempotten, alles is goed voor een keverhotel. Weinig plaats? Wanneer je gewoon een oude emmer, met gaatjes onderaan, vult met takken, houtafval en bladeren, zal je niet lang hoeven te wachten op de eerste bewoner. Er is niks mis met insecten in de tuin.

Dat kleine acties een mooi verschil kunnen maken, werd ook duidelijk afgelopen november, tijdens 'Ottopia t(he)atert'.

Hoe Ottenburg het fijnste dorp ter wereld wil worden

Waar met engagement wordt gezaaid, zal een heel dorp oogsten.

Het zou een oud gezegde kunnen zijn, maar dat is het helaas niet. Het is wel wat een mens spontaan denkt, als hij op bezoek gaat bij Ottopia. T Stijn De Cock F Katy van Londen

De dorpsraad van Ottenburg

is het officiële adviesorgaan naar gemeente Huldenberg. Alle verenigingen van Ottenburg zijn erin vertegenwoordigd, maar ook individuele inwoners zijn er zeer welkom. Initiatiefnemers Katy van Londen, Petra Detienne en Klaas Decanniere vertellen dat Ottopia gegroeid is uit deze dorpsraad.

“Een tiental jaren geleden is de gemeente gestart met een traject rond dorpskern vernieuwing, maar als inwoners waren we daar erg ontgoocheld over. Dan hebben we de handschoen maar zelf opgenomen”, vertelt Katy vol vuur. “We wilden mee aan tafel zitten en de prachtige pastorietaan – het groene hart van ons dorp – behouden en opwaarderen.” Ook Petra blikt tevreden terug: “Wat later konden we in het kader van het Dorpsatelier van Landelijke Gilde, na een bespreking met externe experts, toekomstscenario's voor onze dorpskern aftoetsen tijdens participatieve momenten met dorpsbewoners. Dat maakte alles tastbaarder voor iedereen en zo konden we met veel inwoners samen tot een toekomstvisie komen.”

Voor de dorpsbewoners

In de jaren die erop volgden, werd er al heel wat bereikt. De pastorie-tuin kreeg spelelementen, speelhevels, een wiglo (een iglo van gevlochten takken) en zelfs een pizza-oven. Zo werd hij een echte ontmoetingsplaats voor dorpsbewoners. In 2021 won de dorpsraad van Ottenburg de GoeBezig-prijs van de vzw Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen en onder meer bij Buurten op den Buiten (van de Koning Boudewijnstichting) en bij Cera dienden ze met succes subsidiedossiers in. Maar ook inhoudelijk werd er hard gewerkt om een gedragen en toekomstbestendige visie te ontwikkelen op de dorpskernvernieuwing van Ottenburg. Klaas vertelt trots: "Ottenburg werd intussen zelfs geselecteerd als Leefbuurtexperiment van het Team Vlaamse Bouwmeester. We zijn een volwaardige gesprekspartner van de gemeente geworden. We willen dat de inwoners van ons dorp echt betrokken worden en meedoen. Omdat we kritisch zijn, maar altijd constructief blijven, zijn we een betrouwbare partner."

De missie van Ottopia is even eenvoudig als ambitieus en dat geeft een duidelijke richting. Petra legt uit: "We willen met de Dorpsraad van Ottenburg het fijnste dorp van de wereld maken. Daarvoor hebben we drie pijlers: leuke ontmoetings- en feestactiviteiten die het dorp bij elkaar brengen, doe-activiteiten waarbij we onze leefomgeving – zoals de pastorie-tuin – mooier maken en ten slotte hebben we een duidelijke visie over hoe wonen in Ottenburg nog kwaliteitsvoller kan. Denk daarbij bijvoorbeeld aan goede ontmoetingsinfrastructuur die

multifunctioneel gebruikt kan worden en aan de lokale mobiliteit die veiliger en duurzamer kan worden. Onze visie is gericht op de toekomst en vertrekt steeds vanuit participatie."

Allerlei vormen van engagement

Dat kleine acties een mooi verschil kunnen maken, werd ook duidelijk afgelopen november, tijdens 'Ottopia t(he)atert'. Die dag werd er een klein amfitheater gebouwd. Inwoners kunnen er even verpozen en een praatje maken. De dorpschool kan het gebruiken voor haar voorleesmoment. De Chiroleden kunnen er hun vieruurtje eten of er kan een mini-optreden georganiseerd worden.

Katy geeft wat uitleg: "Een van onze succesfactoren is dat we aan dorpsbewoners verschillende vormen van engagement bieden, zoals je dat ook kon zien tijdens 'Ottopia t(he)atert'. Ze kunnen als 'consument' naar een leuke activiteit komen en zo kennismaken met de werking van Ottopia. Wie graag meedenkt, is welkom op de participatiemomenten die we organiseren. Verder zoeken we ook geregeld vrijwilligers voor een eenmalig engagement, bijvoorbeeld klussen in de pastorie-tuin of het schrijven van een subsidiedossier ondersteunen. Zo kunnen dorpsbewoners echt hun eigen leefomgeving mee verbeteren. Wie graag een meer structureel engagement opneemt, is tot slot erg welkom in het bestuur van de Dorpsraad en Ottopia. Met al deze mogelijkheden kunnen we optimaal inspelen op de talenten en de zin van de vrijwilligers, maar ook de mate waarin ze hun vrije tijd willen investeren. Dat ze het kunnen doen

voor hun eigen dorp, maakt het extra interessant. Ook de link met lokale verenigingen maakt dat we meer vrijwilligers bereiken."

Het verschil maken

"Aangezien we heel het dorp willen bereiken, is ook communicatie erg belangrijk", geeft Petra mee. "We communiceren via Facebook en via onze website, maar steken ook geregeld flyers in de bus van dorpsbewoners en we hebben een ideeënbriefbus. De eigen ontmoetingsactiviteiten of de open activiteiten van dorpsverenigingen zoals Landelijke Gilde of Ferm Ottenburg gebruiken we eveneens om participatie te stimuleren."

Zo'n inspirerend verhaal kan alleen geschreven worden met heel wat uren van engagement van velen en met volharding. Dat beaamt ook Klaas: "Het duurde wel een tijdje voor we effectief verandering begonnen te zien. Volhouden en met kleine acties een verschil proberen te maken, was toen de boodschap. Tijdens onze participatiemomenten merken we ook dat het soms voorzichtig balanceren is tussen het individuele belang van een dorpsbewoner en het collectieve belang dat we als dorpsvereniging nastreven. Maar als ik terugkijk en zie waar we nu staan en hoe dit dorp op weg is om het fijnste dorp ter wereld te worden, ben ik trots en dankbaar. Het is mooi om te zien wat mensen samen kunnen bereiken." Want waar met engagement gezaaid wordt, kan een heel dorp oogsten.

Meer weten? ottenburg.be

“ Het Portugees menu dat het bestuur zelf had bereid, viel erg in de smaak. ”

Obrigado por tudo

T Sien Debot F Jan Crab

Schiplaken, 5 november De winter sluipt zachtjes ons land binnen. Veel mensen dromen van een reisje naar een exotische bestemming of net van een sfeervolle trip naar een winters oord. Maar iedereen kijkt toch ook een beetje op tegen die verre verplaatsing. Landelijke Gilde Schiplaken heeft daar iets op gevonden: een landensavond om kennis te maken met zo'n bestemming. Dit jaar viel de keuze op Portugal. Het Portugese viergangenmenu dat het bestuur zelf bereid had, viel zeer in de smaak bij de 168 deelnemers. Als aperitief was er Portonic met een hapje. Vervolgens kon iedereen genieten van gamba's op Portugese wijze, die gevolgd werden door Portugese groentesoep. Als hoofdgerecht werd er kabeljauw uit de oven geserveerd en als afsluiter presenteerde men Farólias, een typisch Portugees dessert, met koffie. Met een optreden

van de Portugese groep Grupo Etnografico O Ribatejo, die enkele traditionele liederen en dansen uit de regio Ribatejo brachten, zat de sfeer helemaal goed! Tot slot van de avond kregen de deelnemers aan de hand van een presentatie ook wat informatie over Portugal. Ze kwamen meer te weten over de culturele achtergrond van het land en zijn sport, maar ook zijn politiek

en de economische realiteit. Om af te ronden had het bestuur nog een kleine quiz in petto. Ik zou zeggen: "Obrigado por tudo e até a próxima. Bedankt voor alles en tot de volgende keer!"

Sneeuw of geen sneeuw,
in de grond zit alles klaar
voor een voorjaarstapijt
in helder wit.
De kleur van de hoop.